

Nalžovské Hory

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Horažďovice

Nadmořská výška: 494 m n. m.

Počet obyvatel: 1 135

Adresa URL: www.nalzovskehory.cz

Okres: Klatovy

GPS souřadnice: 49.331386N, 13.546457E

První pís. zmínka: 1380 (644 let)

PSČ: 341 01

Historie obce Nalžovské Hory

Ves Nalžovy se poprvé připomíná v roce 1380, kdy ji drželi Hrabiše a Jan z Paběnic. Patrně již tehdy zde byla postavena tvrz. V roce 1473 vlastní ves, dvůr a tvrz Nalžovy spolu s Velenovými a Zahradkou Svojsze z Velhartic, brzy k nim přikupuje i Letovy. Svojsze také požádal krále Ludvíka Jagellonského o kutací právo na svém zboží, které mu bylo uděleno v roce 1521. V téže době zakládá na návrší nad Nalžovými hornickou osadu k těžbě stříbra. V polovině 16. století zde Jan Vchynský ze Vchynic zřídil pivovar, v němž podle smlouvy z roku 1568 museli Horští odebírat pivo. V roce 1591 Nalžovy získal staroslavský rod pánů Švihovských. Karel Švihovský panství koupil za 80 000 bílých grošů. Jeho syn Bedřich se na počátku českého stavovského povstání v roce 1618 stal členem direktoria, řídicího orgánu povstání, avšak po bitvě na Bílé hoře v roce 1620 vzhledem ke své opatrné politice nebyl vítěznými Habsburky výrazněji potrestán. Patrně proto, že nalžovská tvrz byla v té době poškozena uherským vojskem, postavil Bedřich v její blízkosti nové panské sídlo - renesanční zámek, který se poprvé připomíná v roce 1630. Stará tvrz byla upravena na byty pro služebnictvo na zámku. Bedřichův syn Ferdinand se stal hejtmanem kraje prácheňského a přisedicím nejvyššího královského soudu. Staročeský rod Švihovských vymřel Jaroslavem v roce 1718. Zadlužené nalžovské panství koupili v téže době hrabata z Pottingu. Pottingové dali zámku barokní ráz, v hornickém městečku nad Nalžovými přestavěli kostel do dnešní podoby. Nejslavnější kapitolu v dějinách Nalžov jistě napsal původně irský šlechtický rod Taafů, kteří se stali majiteli panství v roce 1769. Taafové se od 17. století začali výrazně prosazovat v Rakousku. Theobald, člen jejich rodu, se proslavil v roce 1683 při obraně Vídně před Turky, Mikuláš Taafe snad přivezl z Branibor do Čech první brambory v polovině 18. století. Na panství nalžovském se Taafové snažili hospodářsky podnikat a stavět. František Taafe postavil koncem 18. století mezi Hradešicemi a Nalžovými kapli sv. Barbory, patronky horníků. Pod kaplí zbudoval rodinnou hrobku. V současnosti je v těsné blízkosti kaple, která dnes nese název kaple sv. Antonína, známá restaurace. Do historie Nalžov se výrazně vepsal Ludvík Taaffe, vzděláním právník, který se stal prezidentem nejvyššího soudu v rakouské monarchii. K panství přikoupil Kolinec, zakládal rybníky v okolí, v obci nechal obnovit pivovar a vystavěl lihovar. Právě on nechal vtisknout lesu Prašivici podobu anglického parku. Místní kameník Kvíčala upravil kamenné balvany do podoby draka a želvy, v lese vyrostly altánky, umělé jezírko a v nejvyšším bodě lesa Ludvík nechal vystavět umělou zříceninu hradu Ballymotte v Irsku, rodového sídla Taafů. Stavebními úpravami dostal nalžovský zámek dnešní podobu - věž zámku byla zvýšena, v rozích byly dostavěny tzv. rondely, v průčelí zřízen balkon podepíraný sloupy. Při zámku vznikl rozsáhlý anglický park. Nejvýznamnějším členem rodu Taafů byl bezesporu JUDr. Eduard Taafe. Od mládí byl důvěrníkem císaře Františka Josefa I., postupně vystřídal řadu vysokých funkcí - stal se např.

hejtmanem Salzburku, místopředsedou v Tyrolsku, císařským radou v Čechách, několik let byl i ministrem vnitra v Rakousku. Jeho politická kariéra vyvrcholila v 80. letech 19. století, kdy se stal na 14 let (1879-93) předsedou vlády v Rakousku-Uhersku. Tento konzervativní politik, jehož heslem bylo "co je možné odložit na zítřek, odložíme na pozítří", neváhal k zajištění společenského rozvoje prosadit řadu reforem, které měly směřovat k modernizaci habsburské monarchie. Nalžovský zámecký archiv měl skrývat doklady, které by mohly přispět k objasnění záhadné smrti korunního prince Rudolfa v Mayerlingu v roce 1889. Na zámku se měla také konat porada o zavedení všeobecného hlasovacího práva do vídeňského sněmu. Taffové vlastnili Nalžovy do roku 1937, kdy panství prodali statkářské rodině Mullerových. Ti pokračovali ve výrobě proslulého nalžovského sýra, při jehož zrání byla využívána přírodní plíseň, kterou Taaffové dovezli přímo z Irska. Karel Muller s rodinou pak v roce 1948 odešel do emigrace. V té době již byla v západní části zámku zřízena měšťanská škola, v polovině 50. let zbývající část zámku obsadila armáda. Rodině Mullerových byl zámek v restituci opět vydán po roce 1991.

